

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **I. L.**, narozený dne X.
státní příslušnost Ukrajina
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2020 č. j. OAM-1017/ZA-ZA11-VL11-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako nepřipustná označena žádost žalobce o udělení mezinárodní
2. ochrany a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Žalobní body

3. Žalobce namítal, že až do předání rozhodnutí nebyl dostatečně poučen o tom, jakým způsobem probíhá řízení o opakované žádosti, a za jakých podmínek správní orgán řízení zastaví. Žalobce též namítal, že ve své druhé žádosti jednoznačně uvedl nové okolnosti - příslušnost ke konkrétní politické straně, zhoršení zdravotního stavu a současně problémy s policií v zemi původu. Žádný z těchto důvodů podání žádosti se neshoduje s důvody uváděnými v první žádosti. Správní orgán v napadeném rozhodnutí nerozporuje, že jde o nové skutečnosti. Jakou váhu přikládá správní orgán těmto skutečnostem, zda je považuje za reálné, zda považuje žadatele za důvěryhodného, či nedůvěryhodného a za jak reálnou považuje hrozbu vážné újmy, měl pak žalovaný posuzovat meritorně. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96.
4. Žalobce dále obecně vytýkal nedostatečně zjištěný skutkový stav, žalovaný si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, přijaté rozhodnutí není přesvědčivé, žalovaný se nezabýval žádostí žalobce o udělení azylu svědomitě a odpovědně. Tímto nesprávným postupem pak dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a nesprávným právním závěrům. Správní orgán tak porušil zákonná ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“) a svým rozhodnutím zkrátil žalobce na právech. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem. V průběhu správního řízení byl žalobce poučen v Poučení žadatele o mezinárodní ochranu, kde je mimo jiné i informace o postupu v případě opakované žádosti. Ve zbytku odkázal na své rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

6. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
7. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

8. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
9. Podle § 11a odst. 4 zákona o azylu *Ministerstvo může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou.*
10. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.*
11. K tomu, aby se správní orgán mohl znovu věcně zabývat opakovanou žádostí žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je nezbytné, aby existovaly nové skutečnosti nebo zjištění, které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti. Z tohoto pravidla vychází relevantní judikatura Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65 dospěl k závěru, že: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57.“* Zdůraznil současně, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, *„kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.“*
12. Na tyto závěry Nejvyšší správní soud navázal v rozsudku ze dne 25. 4. 2018 č. j. 6 Azs 60/2018-43, kde vyšel z toho, že za nové skutečnosti, na jejichž základě lze věcně posoudit opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, nelze považovat jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Uvedl, že: *„Obecně tedy žalovaný může řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu zastavit proto, že se tvrzené skutečnosti přímo netýkají žadatele nebo jsou na první pohled azylově irelevantní.“*
13. Obdobně v rozsudku ze dne 27. 6. 2019 č. j. 6 Azs 15/2019-27 Nejvyšší správní soud shledal, že: *„Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl bez vlastní viny uplatnit v předchozím řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, zejména o změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65).“

14. Žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podanou dne 11. 4. 2016 založil na tom, že si na Ukrajině půjčil peníze a kvůli dluhům mu bylo vyhrožováno, v této žádosti uvedl, že politické přesvědčení žádné nemá. V pohovoru dne 11. 4. 2016 uvedl, že nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 23. 2. 2016, z důvodu hrozícího nebezpečí ve vlasti ze strany soukromých osob. Zároveň uvedl, že nebyl ze strany státních orgánů vystaven žádnému pronásledování. O žádosti žalovaný rozhodl dne 23. 5. 2016 tak, že mezinárodní ochranu neudělil, žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta Městským soudem rozsudkem č. j. 2 Az 29/2016-96 ze dne 31. 1. 2019 a kasační stížnost byla odmítnuta usnesením č. j. 2 Azs 71/2019-27 ze dne 23. 10. 2019.
15. V další žádosti o mezinárodní ochranu podané dne 17. 11. 2019 pak žalobce uvedl, že v roce 2013 byl členem strany Právý sektor, bojoval proti zkorumpované vládě, v roce 2013 byl proti nim proveden policejní zásah, nyní se to vyšetřuje, policie ho chce vyslechnout, policii nevěří, je to zkorumpovaná mafie. Žalobce doložil též lékařskou zprávu ze dne 11. 1. 2019, že nález svědčí pro cirhózu jater, nález může být nadhodnocen, podíl abúzu alkoholu, je doporučena kontrola. Podle zprávy z 20. 1. 2020 žalobce trpí chronickou virovou hepatitidou C. Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí dne 12. 2. 2020 žalobce uvedl, že předpokládaná doba léčby je tři měsíce, pokud by se chtěl vyléčit úplně, tak jeden rok.
16. Žalovaný v návaznosti na tvrzené zdravotní obtíže obstaral Informaci Generálního ředitelství úřadu pro cizince ze dne 8. 2. 2019, z této zprávy plyne, že ukrajinská vláda umožňuje přístup k léčbě viru hepatitidy C prostřednictvím vertikálních programů, léky jsou v rámci tohoto programu vydávány bezplatně. Zpráva však zároveň upozorňuje, na problémy s korupcí ve zdravotnictví, což v některých případech vede k vymáhání plateb.
17. Ve smyslu shora citované judikatury je zřejmé, že nejde o případ, kdy by se objevily nové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit v předchozím řízení.
18. Žalovaný se v souladu s ust. § 11a odst. 1 zákona o azylu zabýval posouzením, zda opakovaná žádost splňuje podmínky přípustnosti, tedy zda žádost samotná obsahuje či zda se objevily nové skutečnosti či zjištění, které v minulém řízení posuzovány nebyly a které buď svědčí o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma (§ 14a). Správně vyhodnotil, že pokud měl být žalobce členem Právého sektoru, když v březnu 2013 měl v Kyjevě bojovat proti zkorumpované vládě, tyto skutečnosti žalobce neuvedl v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu podané dne 11. 4. 2016, kdy jako jediný důvod uvedl své dluhy na Ukrajině, zároveň v žádosti výslovně uvedl, že politické přesvědčení nemá žádné, jakékoli pronásledování ze strany státních orgánů popřel i v pohovoru, o jakékoli politické činnosti či politickém přesvědčení při pohovoru nic neuvedl, a to ani

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

k výslovnému dotazu správního orgánu, zda jsou ještě další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 17. 2. 2011, č. j. 9 Azs 36/2010-76, „pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, 7 Azs 287/2021 aniž by mu v tom bránil nějaký objektivní důvod, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu, a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Ve světle těchto skutečností, se zohledněním časové souslednosti, kdy žalobce již první žádost o mezinárodní ochranu podal krátce po rozhodnutí o správním vyhoštění, druhou žádost o mezinárodní ochranu pak bezprostředně po ukončení soudního řízení ve věci žádosti předchozí, soud považuje správný závěr žalovaného, že tvrzení žalobce o zahájeném vyšetřování šest let starých událostí je čistě účelové. Konečně nic ani nenasvědčuje azylově relevantnímu rozměru tvrzení, že žalobce viděl smrt novináře a měl k tomuto vypovídat na policii, když soud připomíná, že obecně lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu, dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů ze strany země původu se zde presumuje, přičemž je na žadateli, aby v řízení tuto presumpci vyvrátil a prokázal opak. V projednávaném případě však opaku nic nenasvědčuje (jediný argument uvedený žalobcem je zcela obecný a ničím nepodložený odkaz na korupci). Ke zhoršení zdravotního stavu pak žalobce uvedl, že potřebuje jen pravidelně navštěvovat lékaře, je soběstačný. Není pravdou, že si žalovaný v tomto směru neobstaral informace o dostupnosti lékařské péče v zemi původu, tyto jsou součástí správního spisu a žalovaný je zohlednil na straně 4 napadeného rozhodnutí.

19. Žalovaný přehledně vymezil mantinely dané právní úpravou a následně hodnotil, zda jde o žádost přípustnou, kdy shrnul důvody uváděné žalobcem v první i další žádosti, tyto pak porovnal (viz strana 3 napadeného rozhodnutí) a uzavřel, že žalobce sice nové skutečnosti uvedl, ale ty jsou z hlediska zákona o azylu irelevantní a zjevně účelové. Žalovaný též vyšel z aktuálních zpráv o zemi původu žalobce a neshledal v tomto směru žádné relevantní změny (tyto ani nebyly žalobcem tvrzeny). Žalovaný zde postupoval správně, neboť v případě opakované žádosti je správní orgán povinen zabývat se též otázkou, zda v žadatelově vlasti došlo k podstatným změnám, které by mohly zakládat důvodnost jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a to i když žadatel takové okolnosti sám od sebe netvrdí. K tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2019 č. j. 6 Azs 15/2019-26. Soud nespatřuje v projednávané věci ani rozpor s žalobcem citovanou judikaturou.
20. K námitce, že se žalovaný se měl zabývat podrobněji otázkou možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, když žalobce poukázal na výrazné zhoršení svého zdravotního stavu, soud konstatuje, že v žádosti sice žalobce uváděl, že má hepatitidu typu C, nicméně k následnému dotazu žalovaného, zda z jeho zdravotního stavu plynou nějaká omezení, uvedl, že se dokáže o sebe postarat sám, je soběstačný, potřebuje jen pravidelně navštěvovat lékaře. Při seznámení s podklady rozhodnutí dne 12. 2. 2020 dodal, že předpokládaná doba léčby je 3 měsíce až jeden rok. Žalobce netvrdil, že by jeho stav byl závažný natolik, že by se nemohl do vlasti vrátit, ani že by lékařská péče ve vlasti nebyla dostupná. Žalovaný správně zhodnotil, že okolnosti ohledně zdravotního stavu žalobce nedosahují zjevně takové intenzity, že

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

by nasvědčovaly možnosti hrozící újmy žalobci ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

21. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel nové azylově relevantní skutečnosti neuvedl a tyto se ani neobjevily, již nebyl povinen posuzovat, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu), neboť toto posouzení již provedl v rámci řízení o první žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu. Jinými slovy, je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 1. 2020, č. j. 5 Azs 199/2019-27). Jakákoli argumentace stěžovatele spočívající v tom, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany (humanitární azyl), je tedy irelevantní.
22. Podle § 4 odst. 2, 4 správního řádu *správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.* Podle nálezu ÚS ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III. ÚS 188/04, č. 139/2004 Sb. n. u. ÚS „*správní orgán je ze zákona povinen chránit práva a zájmy občanů a občanům poskytovat pomoc a poučení, aby pro neznalost právních předpisů neutrpěli v řízení újmu*“.
23. Žalobce sice namítá, že nebyl poučen o tom, jakým způsobem probíhá řízení o opakované žádosti, ale není zřejmé, jaké konkrétní poučení má žalobce na mysli, a zejména, jak se negativně projevilo v jeho sféře. Podstatné je, že žalovaný umožnil žalobci sdělit, z jakých důvodů další žádost o mezinárodní ochranu podává, pokud údaje sdělené žalobce vyžadovaly další vysvětlení, tak se žalovaný na tyto skutečnosti doptal (viz poskytnutí údajů k žádosti ze dne 20. 11. 2019), následně byl žalobce seznámen se shromážděnými podklady k rozhodnutí, bylo mu umožněno se k podkladům vyjádřit, soud žádné pochybení žalovaného ani v tomto žalobním bodě neshledal.
24. Lze shrnout, že žalobou napadené rozhodnutí dostalo požadavkům kladeným na rozhodnutí o zastavení řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu, jak jsou specifikovány ve shora uvedené judikatuře, žalovaný též v dostatečném rozsahu zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a na jeho základě přijal odpovídající právní závěry, jež rovněž řádně odůvodnil, námitky žalobce nebyly sto jej zpochybnit.
25. K obecným námitkám žalobce (nezákonný postup žalovaného, nedostatečně zjištěný skutkový stav, neaktuální podklady pro rozhodnutí, nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní závěry, zkrácení práv žalobce) soud konstatuje, že nepředstavují řádný žalobní bod (srovnej rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005-58, rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010 č. j. 4 As 3/2008-78, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018 č. j. 10 Azs 65/2017-72).
26. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. února 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.